

חדשות הצפרות

**"כנפי קק"ל",
רשת הצפרות
הארצית של קק"ל,
שואפת להפוך את
קרון קימת לישראל
לגוף מוביל בתחום
הצפרות בארץ**

אילו אתרי צפרות מרכזיים מפתחת הקק"ל בימים אלה? היכן ישנם אתרי צפרות חשובים בנגב ואיזה מחקרי צפרות קק"ל יזמה? כל זאת בכתבה שלפניכם
בימים אלה מגבשת הקק"ל תכנית-אב להקמתה של רשת אתרי צפרות ארצית - "כנפי קק"ל" - השואפת להפוך את קרון קימת לישראל לגוף מוביל בתחום הצפרות בישראל. במסגרת תכנית זו תפתח קק"ל אתרי צפרות ברחבי הארץ, תקיים באתרים אלה פעילות הדרכה וחינוך בנושאי צפרות ותקדם ניטור ומחקר בתחום הצפרות. לפניכם כמה מאתרי הצפרות המפותחים בימים אלה, וכמה מאתרי הצפרות שכבר עומדים לרשותו ולהנאתו של הציבור הרחב.

אגמון קק"ל-החולה הוא אתר הצפרות הגדול ביותר בישראל, והוא בעל שם בין-לאומי בתחום הצפרות. קק"ל יזמה את הקמת האתר משלב החזון ועד לפיתוחו והפעלתו במודל ייחודי וחדשני. בזמן הקרוב תחל הקק"ל בהקמתו של מרכז מבקרים חדש ומודרני באגמון. בתכנון מרכז המבקרים הושקעה מחשבה רבה, והוא צפוי לשדרג את חוויית הביקור באגמון עבור מאות האלפים המבילים בו מדי שנה.

במסגרת פרויקט "כנפי קק"ל", יחל בקרוב השלב העיקרי של פיתוח **פארק הצפרות בראש ציפור**, פארק צפרות עירוני בשטח של 30 דונם, הממוקם במפגש הנחלים איילון וירקון, אשר ממבט על יוצר צורה של ראש ציפור. כמו כן, קק"ל שותפה לפיתוח **פארק הצפרות בבריכות הדגים הישנות של קיבוץ עין החורש**, בצמוד לאפיק נחל אלכסנדר. זהו נדבך נוסף לפעילות ארוכת השנים של הקק"ל בשיקום ובטיפוח נחל אלכסנדר, בשיתוף המועצה האזורית ורשות הניקוז של עמק חפר. רק לאחרונה פיתחה הקק"ל את **מצפור "ויקר"**, השוכן על גדות מאגר המים של קיבוץ משמר השרון, על גדת נחל אלכסנדר, ממזרח לבריכות עין החורש. מאגר זה זוכה לביקורם של מאות שקנאים ושל קורמורנים גדולים. המצפור היפהפה, הנמצא סמוך לשבילי אופניים ולפארק קדם שהקימה קק"ל, זוכה בסופי שבוע לביקורים של ציבור גדול של רוכבי אופניים ומטיילים.

אתרי צפרות נוספים שהקק"ל מתעתדת לפתח יהיו ב"אגם ברוך" וב"משולש המעינות", המצויים במסדרון האקולוגי "מירדן לים", לאורך הנחלים קישון וחרוד, שגם בו הקק"ל פועלת מזה שנים רבות. לאורך ציר זה מצויים מאגרים ומקווי מים רבים, חורשות ובוסתנים שניטעו על ידי הקק"ל, ושדות חקלאיים המייצרים פסיפס של בתי גידול, המושכים מגוון גדול של מיני ציפורים. בהמשך לדרכי הנוף, שבילי האופניים ונטיעות בגדות הנחלים שביצעה הקק"ל באתרים אלה יפותחו גם מסתורים לצפייה בציפורים ותיישם תכנית להעצמת נושא הצפרות, שתכלול נוסף על תשתיות הצפרות פעילות הדרכה וטיבוע עם המבקרים.

פארק הצפרות בקיבוץ לוטן שבערבה הוא נקודה משמעותית נוספת לצפרים ולמיני ציפורים בדרום הארץ - מעין נווה מדבר. קק"ל פיתחה בעבר מסתור לצפייה בציפורים בקרבת הקיבוץ, ועתה היא שותפה עיקרית לפיתוח פארק צפרות, שיכלול גם גוף מים, בתוך הקיבוץ עצמו. בזכות העצים נושאי הפרי שבקיבוץ, שפע המים המתוקים והמזון הרב, ישמש המקום כאתר מנוחה לציפורים הנוודות בסתיו לאפריקה משטחי הקינון שלהן באירופה ובמערב אסיה, ולציפורים הנוודות באביב, בכיוון ההפוך - מאפריקה לאזורי הקינון שלהן. בפארק הציפורים בלוטן יכולות הציפורים לנוח, לאכול ולאגור כוחות, וחובבי הצפרות זוכים להתענג על המראות הנהדרים ולבחון מקרוב מינים רבים של ציפורים.

ומה חדש במחקרי הצפרות שהקק"ל מקדמת? בעבודת הדוקטורט שלו חקר גלעד פרידמן את **התחרות או הדו-קיום בין חוויאי הנחשים והעקב העיטי**, אשר טריטוריות הקינון שלהם מצויות ביערות הנטועים ובחורשים בשפלת יהודה. לירז כברה חקרה את **מושבות הקינון של השדמית אדומת הכנף**, שהיא דוגרת קרקע, באזור אגמון קק"ל-החולה, כדי לאפשר מזעור הפגיעה בקינון כתוצאה מהעיבוד החקלאי. אנו מקווים, שנוכל להציג סקירות של תוצאות מחקרים אלה בגיליונות הבאים של "יער".

מחקרי צפרות חדשים, שאך זה יצאו לדרך, עוסקים בנושאים הבאים: (1) בחינת אופי היער והטיפולים שבוצעו בו על מיני הציפורים ועל דרכים לעידוד מגוון מיני ציפורים באמצעות ממשק ייעודי. לאחר קבלת מסקנות המחקר קק"ל תיישמן ואף תמפה את הציפורים המגוונות ואת מספרן באמצעות הציבור, שייבקר ביערות השונים ויזמן לדווח על תצפיותיו; (2) לימוד דפוסי קבלת ההחלטות של העגורים בקשר לנתיבי, מועדי ויעדי הנדידה שלהם, מחקר המתבצע באגמון החולה, בשיתוף פעולה עם שירות הייעור האמריקני. במהלך המחקר נעשה שימוש במשדרים לווייניים המצמדדים לעגורים; (3) מחקר נוסף נועד לבדוק את חשיבות היער כבית גידול לעטלפי חרקים, המהווים נדבך חשוב מהמארג האקולוגי של ישראל.

רוצים המלצות לסיורים בדגש על צפרות? הציצו כאן מצד שמאל...

* תודה ללירון צ'רקה, הצפר הראשי של קק"ל, שסייע בהכנת הכתבה.

לכתבות נוספות סרקו ובקרו אותנו
ב-GLOBEBLOG מבית e ידוק

אחרי שעפנו עם הציפורים, אנו מנמיכים גובה ומזמינים אתכם לחזות בציפורים מגובה פני הקרקע. לשם כך, בחרנו עבורכם בדיוק את המסלולים והאתרים המתאימים. טיילו ותיהנו.

אנחנו אומרים כן לציפור

מצפור ויקר במאגר משמר השרון

להמשך קריאה סרקו

מצפור ויקר במאגר משמר השרון הוא אתר צפייה נהדר בעופות מים, שנבנה על ידי קק"ל כחלק מפעילותה בתחום הציפורות בישראל. נוסף על המראות המרהיבים תוכלו ליהנות גם מפיקניק נחמד בפארק קדם הסמוך.

צילום: יעקב שקולניק

ציפורים באגמון קק"ל-החולה

להמשך קריאה סרקו

לקראת האביב מתחילים העגורים לשוב אל אזורי הקינון שלהם ברוסיה, ובמהלכו מחליפים אותם מינים רבים של עופות מים וציפורי שיר החולפים דרך עמק החולה בדרכם צפונה לאירופה ולמערב אסיה, שם יעמידו דור חדש של צאצאים.

צילום: תומס קרומנקר

חיים במדבר בפארק ספיר

להמשך קריאה סרקו

פארק הציפורות שקק"ל מקימה בימים אלה בקיבוץ לוטן שבערבה הוא אחד מנאות המדבר המשמשים את הציפורים הנוודות באביב כתחנת תדלוק חיונית להמשך נדידתן. נוסף על כך בולט פארק ספיר שבערבה התיכונה בשפע המים והצמחייה העשירה, והוא מושך אליו ציפורי שיר רבות באביב.

צילום: רונן וטורי, ארכיון הצילומים קק"ל

פארק המעיינות

להמשך קריאה סרקו

האזורים החקלאיים הנרחבים ובריכות הדגים של עמק בית שאן הופכים אותו למוקד משיכה למינים רבים של עופות. נוסף על בריכות החמד של פארק המעיינות, ניתן ליהנות גם מצפייה בעופות הנמצאים בבריכות הדגים שבשטח הפארק. קראו את הכתבה המלאה לקבלת מידע מפורט ומעודכן על ציפורי העמק.

צילום: מלכה ברקאי, ארכיון הצילומים קק"ל

